

מילון ארמי - עברי

קטן (גדול)	זוטא (רַבָּה)	גג / שכר	אַגְרָא / אַגְרָא
פעם / פעמים	זְמַנָּא / זְמַנִּין	זה על זה, זה את זה	אַהֲדָדִי
אחד / שני / שלש	חד(א) / תַּרְ(ת)י / תַּלְתַּ(א)	דרך	אַוּרְחָא
ראה / רואה / רואהו	חַזָּא / חַזִּי / חַזִּייה	ערב (בוקר)	אַוּרְחָא (צַפְרָא)
יין / חמור	חַמְרָא / חַמְרָא	הלך / הלכה / הולך / לך	אַזַּל / אַזְלָא / אַזִּיל / זִיל
הרבה (מעט)	טוּבָא (פוּרְתָא)	אחר / אחרת / אחרים	אַחְרִינָא / אַחְרִיתָא / אַחְרִינִי
יותר (פחות)	טְפִי (בְּצִיר)	האם, וכי...! / משום	אַטוּ
יושב / יושבים	יְתִיב / יְתִיבִי	אם	אַי
כל העולם (לכל הדעות)	כּוּלֵי עֻלְמָא	אם תרצה אמור	אַי בְּעִית אִימָא
כמותו / כמותך / כמוני	כְּוִתִּיה / כְּוִתְךָ / כְּוִתִּי	זה וזה	אַיְדִי וְאַיְדִי
לומר	לְמַימַר	אחר	אַיְדְךָ
לפניו/לפנינו/לפניהם/לפני	לְקַמְיָהוּ/לְקַמְיָנוּ/לְקַמְיָהוּ/קַמְיָ	הוא / היא / הם	אַיהוּ / אִיהִי / אִינְהוּ
מה / מי	מַאי / מַאן	יש / אין	אַיכָּא / לֵיכָּא
מה הדין	מַהוּ	יש אומרים	אַיכָּא דְאַמְרִי
הגיע	מְטָא	יש לומר	אַיכָּא לְמַימַר
האם	מִי	אומר, אמור/תאמר/נאמר	אַימָא/תִּימָא/לִימָא, נִימָא
משיבים (קושיא ממקור תנאי על אמורא)	מִיתִיבִי	כן	אַיִן
הרי, מכיון ש...	מְכַדִּי	האמנם?	אַינִי
מנין הדברים האלו	מִנָּא הֵינִי מְלִי, מַה"מ	איש, אדם	אַינִישׁ
מתחילה	מְעַקְרָא	יש / אין	אַית / לִית
יכול	מְצִי	אם תאמר / יש אומרים	אַיתִימָא
אדון / בעליו / בעליהם	מֵר / מְרִיה / מְרִיהוּ	אשה	אַיתְתָא
עיר	מְתָא	עדיין	אַפְתִּי
גם	גַּמִּי	לפי, לשיטת	אַלִּיבָא דְ
מרובה	נְפִישׁ	מכאן ש..., אם כן	אַלְמָא
יצא (נכנס)	נְפַק (עַל)	מדוע	אַמָּא
יוצא ממנה	נְפַקָא מִנָּה	אני / אתה / אנחנו / הם	אַנָּא / אַנְתָּ / אַנְן / אִינְהוּ
עצמה / עצמו	נְפִשָּׁה / נְפִשָּׁיה	הזדמן	אַקְלַע
די, מספיק	סָגִי	קרקע, ארץ	אַרְעָא
עולה על דעתך	סְלַקָא דְעַתְךָ	מצא / מצוי	אַשְׁפַּח / שְׁכִיחַ
עשה / עושה / מעשה	עֲבַד / עֲבִיד / עוּבְדָא	בָּא / בָּא / הביא	אַתָּא / תָּא / אִיתִי
נכנס (יצא)	עַל (נְפַק)	נאמר	אַתְמַר
עליו / עליהם / עלינו	עַלְוִיה / עַלְיָהוּ / עַלְן	מקום	אַתְרָא
אנו עוסקים	עֲסַקְיָנן	עם / ביחד	בְּהַדִּי / בְּהַדִּי הַדְּדִי
מעט (הרבה)	פוּרְתָא (טוּבָא)	בית כנסת / בית מדרש	בֵּי כְּנִישְׁתָּא / בֵּי מְדַרְשָׁא
חלוק / חולקים / מחלוקת	פְּלִיג / פְּלִיגִי / פְּלוּגְתָא	בו / בהם	בֵּיהוּ / בְּהוּ
התפלל / מתפלל / תפילה	צְלִי / מְצַלִּי / צְלוּתָא	צריך, שואל, רוצה (נשאלה להם)	בְּעִי, בְּעָא (אַבְעִיָא לְהוּ)
בוקר (ערב)	צַפְרָא (אוּרְתָא)	פחות (יותר)	בְּצִיר (טְפִי)
תלמיד חכם	צְרַבָּא מְרַבָּנן	אחר / אחריו / אחרון	בְּתַר / בְּתַרְיָה / בְּתַרָּא
צריך	צְרִיכָא	אצל / אצלו	גְּבִי / גְּבִיה
השמיענו	קָא מְשַׁמַּע לָן, קַמ"ל	זו, זאת / זה	דָּא / דִּין
עמד / עומד	קָם / קָאי	אשתו	דְּבִיתְהוּ
ראשון / אחרון	קָמָא / בְּתַרָּא	מקום	דּוּכְתָא
הכתוב (הפסוק)	קָרָא	דומה	דּוּמִיָּא, דְּמִיָּא
שונה (לומד)	קָתְנִי	שלי/שלך/שלו/שלה/שלנו	דִּידִי/דִּידְךָ/דִּידֵיהוּ/דִּידֵיהוּ/דִּידְנוּ
גדול (קטן)	רַבָּה (זוטָא)	אולי, שמה	דְּלָמָא
הרחמן, הקב"ה (התורה)	רַחְמִנָּא	זה, הרי, אבל / זה	הָא / הָאי
ראש, התחלה / סוף	רִישָׁא / סִיפָא	עכשיו	הַאיְדִנָּא
משליך (סתירה בין מקורות תנאיים)	רְמִי, וְרַמִּינְהוּ(י)	תן / נתן / נותן	הֵב / יְהִיב
שונה (אינו דומה)	שְׂאנִי	חזר / חוזר	הֲדַר / הֲדַר
טוב, יפה	שְׂפִיר	היה / הייתי	הָוָה / הָוָאי
לקח / לוקח (נתן)	שְׂקַל / שְׂקִיל (יְהִיב)	היכן	הִיכָּא
מותר	שְׂרִי	אידך	הִיכִי
שָׁנָה	שְׂתָא	כיצד? (באיזו מציאות מדובר)	הִיכִי דְמִי?
עוד	תּוּ	כאן / שם	הִכָּא / הִתָּם
תשובה (קושיא ממקור תנאי על אמורא)	תְּיוּבְתָא	כך	הִכִּי
שניהם	תְּרִוּיָהוּ	עכשיו	הַשְׂתָּא
		קנה / מכר	זָבַן / זָבִין